

JĒRCĒNU ZINAS

DECEMBRIS 2000

Valdis Rūja

Grūts ir laiks pirms ziemas saules grieziem –
Ne pa istam snieg, ne lietus list.
Dūmakās starp satumsumiem biežiem
Kaimiņš kaimiņu pat nepazist.
Kāds tev atkal uzminis uz kājas,
Neatvainojas, vēl izlamās.
Gribi ierakties kā kurmis mājās,
Bet cik saltas, svešas ari tās!
Ļaudis jau nemaz tik jauni nava;
Ja vien vēlas, labu zin un māk.
Katram lielākā šķiet rūpe sava,
Viss, kas rūdzis, reiz uz āru nāk.

Kādam cepure ir jāceļ pirmam,
Jāspēj akmenim pat roku dot.
Kur tu esi, Kukažīņa sirmā,
Baltais tēvs, kas burvju vārdus prot?
Tad, kad Ziemassvētku zvaigzne zvīļo,
Pasakām un brīnumiem sirds tic.
Cilvēks nosalušais jāsamīlo,
Un viņš lēnām atkusis, klūs cits.
Pastmarkām, ja nauda pietrūkusi,
Svētku svečienus tad aiznes pats,
Draugu pastkastītēs iemet klusī,
Lai nāk gaišaks viņiem Jaunais gads!

PĀRDOMĀM

Ziemassvētku atrākšanu gaidot un drīz jaunam gadam durvis verot, svētkiem raksturīgs eglīšu zaļums, svecišu mīrdzums un vārdos netverama brīnuma gaidas...

Paies vēl daži mēneši, modīsies strauti, un pavasara atrākšanas svētkus pasludinās pirmie ciruļa trelli debesīs...

Savukārt dzimšanas diena vai pirmās tikšanās svētki atmāks reizē ar kādu mijū roku sarūpetu dāvanu sainīti vai speciāli šai dienai par godu uzziedinātu ābeļzaru...

Cik daudz un dažādu cilvēku, tik daudz un dažādu svētku. Daudziem kopā svinami, nelielā draugu pulkā vienuviet sanākot, divvientulībā vai pašam sev vien spoguli uzsmaidot... Ir skaļi svētki un kļusi svētki. Ir pilnas pīrāgu blodas un maz prieka sirdī. Ir sveicienam sūtīta atklātnē un laimes vilnis, kas uzsūpo augstu, augstu...

Viens labāk jūtas citiem svētkus gādājot, otrs – svētkos ierodoties un no visas sirds tiem laujoties. Svētkus var organizēt, stingri vadoties pēc kalendāra noteiktajiem datumiem, un svētkus var uzdāvināt vienkārši tāpēc, ka esi piecīgs un tev gribas, lai tādi ir ari pārējie.

Protam svētkus svinēt vai neprotam, gribam to darīt vai negribam, varam to atlauties vai nevaram – tik daudz ir šo „jā” un „nē”, šo „par” un „pret”. Taču dzīves steidzīgais ritms bez svētku mirkļu, stundu vai dienu klātbūtnes nav iedomājams. Mums vajadzīgi svētki, lai darbu gūzmā un steigā sevi nepazaudētu. Mums vajadzīgs prieks, ko dāvā svētki. Mums vajadzīgs gaišums, ko izstaro svētki.

Ginta Gailite

PAGASTA IESTĀDĒS

Jau otro gadu mūsu pagastā darbojas pirmskolas vecuma bērnu apmācības grupiņa. Bērnu sagatavošana skolai ir skolotājas Līvijas Pinzules pārziņā. Arī es mazliet jutus kā skolniece, apšēzoties atkal skolas solā, jo Līvija ir ari mana pirmā skolotāja. Mūsu saruna risinājās par skolu, dzīvi, bērniem un cilvēku attiecībām.

– Ko bērni apgūst, mācoties grupiņā?

– Sagatavojot bērnu skolai, viņam jāzīkop un jāpīlnveido redzes un dzīrdes spējas, izziņa un saskarsme, fiziskā attīstība un praktiskās iemaņas. Šie galvenie virzieni sīkāk sadalās daudzās prasmēs un iemaņas, kas bērniem mācību stundās ir jāapgūst. Mēs kopā cenšamies tās izpildīt. Mācīties burtus, mēģinām saklausīt skājas, atstāstīt tekstuļus, saprast jēdzienus, pazīst ciparus un skaitīt. Runājam par pieklājību, par savstarpejām attiecībām.

– Cik bērnu mācās skoliņā?

– Kopā mācās 7 bērni – 5 sešgadīgie, 1 piecgadīgais, 1 četrugadīgais.

– Vai šogad strādāt nav vieglāk?

– Jā, pagājušā gada bērni jau ir apguvuši pamatus, viņi ir zinošāki un turpina attīstīties, viņi saprot, ko no viņiem grib. Vienīgais vēlētos, lai bērni prastu klausīties, sakoncentrēt uzmanību konkrētai lietai. Noteikti iesaku vecākiem arī turpmāk izmantot šo iespēju bērniem gūt pirmās zināšanas.

– Ko jūs darāt ārpus mācību stundām?

– Dodamies pārgājenos pretī gadalaikiem, esam apskatījuši pagasta ievērojamākās vietas – Lielo akmeni, Kanepju ozolu. Esam izbraukuši arī tālākās ekskursijās – pagājušogad uz Mazsalacu, šogad domājam apciemot Ligatnes mācību un atpūtas parka zvēriņus.

– Kādi ir mūsu pagasta nākošie skolēni?

– Katrs bērns ir individualitāte. Katram kaut kas padodas labāk, šīs veiksmes vajag novērtēt un izkopt.

– Vai mājas darbi ari bērniem jāpilda?

– Mazus darbijus mājās strādājam. Neviļus jau mājas dzīve nāk līdz katram bērnam, jo grupiņā pārrunājam dažādas lietas.

– Vai Ziemassvētkus ari svinēsiet?

– Ziemassvētkus svinēšu Vācijā, ir radusies iespēja apciemot māsu, bet ar bērniem svinēsim janvārī. Svētki viņiem patik, esam svinējuši dažādi – gan kopā ar vecākiem, gan mācoties dzējoļus, gan gatavojuši apsveikumus un dāvanījas, gan svētku atributus. Valsts svētkiem zīmējām karodzījus, tagad ir tapuši pirmie Ziemassvētku rūķi.

Vēlot laimīgu ceļu braucienā un veiksmes grūtajā, bet svētīgajā darbā, paldies par sarunu!

Ginta

Sveces un sniegs decembrī kopā kļaujas. Egle pēc tālā ceļa iesoļo istabā pūtināt kājas. – Kā kļajas? – tev pavaicā kūstošā sniega rasotās skujas... Lejupkrītoša zvaigzne pulksteņa zobraza vietā stājas, – tik labi, ka Ziemassvētki tevi modina tavās mājās.

M. Sviķe

LAI JAUNAIS GADSIMTS JUMS LABVĒLĪGS –
LAI TAS SAGLABĀ ATMIŅAS,
LAI PIEPILDA CERĪBAS.
LAI BŪTU KAM TICĒT, –
LAI BŪTU KO MĪLĒT,
LAI BŪTU KAM DZĪVOT!

JĒRCĒNU PAGASTA PADOME

GANDRĪZ NOPIETNI

PAR SVECĒM

Gada tumšajā laikā mums patik iedegt sveces. To dzīvinošo spēku pratuši novērtēt jau mūsu senči. Dziednieki saka, ka sveces liesma var palidzēt atgūt labu garastāvokli un pat veselību. Cilvēks, pieskaroties svecei, nodot tai savu enerģētisko lādiņu. Ja cilvēkam klājas labi un dvēselē nav satraukuma, svece deg ar mierīgu liesmu. Līdzko cilvēka iekšējā pasaulē ielaužas nemiers, nervozitāte, problēmas vai slikti garastāvoklis, svece sprēgā, dūmo vai sāk raudāt. Ja no liesmas griesosts kāpj melni kvēpi, tad telpa ir piesārņota ar negatīvo enerģiju – dusmām, naidu, skaudību, nenovīdību.

Lai atbrīvotos no depresijas un noguruma, degoša svecei jānoliek telpas austrumu vai ziemeļu pusē. Liesmai jābūt acu augstumam un tajā jāskatās 10–15 minūtes, savu problēmu uzticot degošajai svecītei. Tavu brīnumu – problēmu drīz atrisināsies.

Lai slims cilvēks izveselotos, telpa, kurā viņš atrodas, jāattīra ar degošas sveces palidzību. Savu negatīvo enerģiju sadedzināt un uzlādētēs ar pozitīvo katra cilvēks var, ja plaukstas karsē vīrs sveces liesmas. Svarīga ir ari sveces krāsa. Baltās un dabīkās vaska sveces dod vistirāko enerģiju, dzeltenās – piepilda telpu ar gaismu, nomierina dvēseli, zaļās – ieveš skaidrību, palīdz risināt finansiālu rakstura problēmas, sarkanās – atjauno spēkus, uzlabo pāssajūtu, palīdz dziedināt slimības, palīdz risināt mīlestības problēmas, zilās – izlīdzina psiholoģisko diskomfortu, palīdz dvēseses problēmu risināšanā, oranžās – nomāc raizes, samazina grūtību un problēmu smagumu.

Ziemas garajos vakaros ir īstais laiks sakopt mājas un garu, iedegt baltās Adventes sveces, smelt spēkus cīņai pret tumsu savā dzīvē un dvēselē.

Materiālus apkopoja Ginta

Sudrabotā gaismā tevi nesaliec –
Cik gan reizes mūžā jau caur ziemu iets?
Balta, balta taka. Apstājies mazliet,
Bet vēl gribas tālāk iet un iet...

J. Osmanis

SVEICAM DECEMBRA JUBILĀRUS:
Annu CEPLAUSKU – 90 gadu jubilejā,
Maigu LELLI – 65 gadu jubilejā,
Antonu BULMEISTARU – 55 gadu jubilejā!

NO SENDIENĀM

«Tā aizgāja laiks, un pienāc Ziemassvētki. Viendien atnāk muižkungs un saka, ka visiem kalpiem rīt jājet uz mežu, barons riko medibas, uz Ziemassvētkiem braukšot baronam ciemipi, vajagot medijumus. Tā otrā dienā barons ar citiem kungiem kālā, un nu viss bars iet uz Pīksilu. Barons kalpiem iedod spīdīgas taures, un visiem kungiem ir plintes plecos. Pēc kāda laika puikas ārā bļauj – šauj, šauj! Es arī izeju uz trepēm un dzirdu – puh, puh! Māte ilgi neļauj klausīties, jānāk iekšā, lai nesasaldējoties, citādi netikšot uz pili. Tur dedzināsot eglīti, un visiem kalpiem un bēriem jājet tur.

Tā drīz vien pienāc ziņa, ka vakarā jājet uz eglīti. Nu bija liels satraukums. Vakarā māte liek visiem nomazgāties, uzelk jaunās kleitas un matos iesien jaunas bantes, tāpat kā preileņem. Kājas ir jaunas, baltas zeķes, un tēvs ir iztaisījis no vilainas aitas ādas jaunas čības. Nu māte saka – manas preilenes ir gatavas! Mēs no priekiem nezinām, ko iesākt. Tā visi kalpi ar bēriem dodamies uz preileņu pili, uzkāpjam pa lielām

Jaunjērcēnu muižas barona kalpa Johana meitas Elzas atmiņas par Ziemassvētkiem ap 1912., 1915. gadu.

trepēm un ejam iekšā. Iekšā ir liela egle, izpušķota ar visādiem spožumiem un daudz, daudz svečites ir iedegtas, un ir tik gaišs un spozs, ka acis nožilbst. Ieraugu tur augšā uz trepēm stāv tādi balti kā enģeliši, esmu tā apreibusi, ka nevaru saprast, kas tagad te ir. Uzreiz viens kungs sāk runāt un saka, ka ir pienākuši Ziemassvētki, un noticis tas brūnumi, ka Pestītājs ir piedzimis. To jau es zināju, vecāmātē bija stāstījusi. Tad dziedāja Ziemassvētku dziesmiņas. «Ak, eglīte, ak, eglīte» – es to zināju, bet padzīdāt gan neverēju, jo biju nobijusies un apjukusi.

Kad vairs nerunāja un nedziedāja, tad mums, kalpa bēriem bija jāskaita dziesmiņas, tad dabūja dāvanas. Kad pienāca mana reize, es sāku nomierināties un skaitīju «Balts sniedziņš snieg uz skujīnām». Tad man deva tūtu ar piparkūkām, un no liela tovera nēma un bēra tūtā ābolus. Viens cits sulais man deva no dēliša iztaisītu un nokrāsotu govi uz ratīniem. Meitenēm deva govis un

priekšautiņus, puikām zirdziņus. Man arī iedeva rozā strīpotu priekšautipu ar spārnjiem. Man tas loti patika, es taisīju vaļā un gribēju likt priekšā, bet māte neļāva un teica, ka mājās varēs pieplikt.

Kamēr kalpa bēri skaitīja dziesmiņas un saņēma dāvanas, tīkmēr svečites bija jau nodegušas, un visa gaišā gaisma pazudusi. Nu redzēju, ka uz trepēm nav nekādi enģeliši, bet stāv preileņites, visas balti sapucētas. Sulaini kalpus pacienāja ar alu un piparkūkām, eglīte bija tumša, visas svečites nodegušas, un nu bija jājet mājās. Nokāpām pa lielājām trepēm, un visi gājām mājās. Istabā bija silti un labi, siltumā ātri vien aizmigu.

No rīta pamodos un vecaimētie stāstīju, ko vakar redzējusi, un pastāstīju arī, ka redzēju preileņites, baltas kā enģeliši. Bet nakti sapnos biju uzķāpusi debesīs un tur redzēju istos enģelišus ar spārnjiem. Vecāmātē pasmējās un teica – tāpēc tu nakti pa gultu grozījies, laikam ar enģelišiem kopā dansoji. Tā aizgāja baltie Ziemassvētki.»

PAZINOJUMS

Jērcēnu pagasta padome pārdod atklātā izsolē pagasta pašvaldībai piederošo īpašumu «JĒNMUIŽĀ», kas sastāv no bijušā Jērcēnu pamatskolas ēkām un pieciem zemes gabaliem ar kopplatību 77,0 ha.

Īpašuma apskati un iepazīties ar izsoles noteikumiem var katru darba dienu no plkst. 9.00 līdz 15.00 Jērcēnu pagasta padomē, Valkas rajona Jērcēnu pagasta «JĒRCĒNMUIŽĀ», tālr. 47 34791.

Izsole notiks 2000. gada 28. decembrī plkst. 10.00

Jērcēnu pagasta padomes telpās.

Izsolāmā īpašuma nosacītā cena Ls 50000,- (piecdesmit tūkstoši lati). Izsoles dalībniekiem līdz izsoles dienai jāiemaksā nodrošinājums 10% no nosacītās sākumcenas.

HOROSKOPI

Decembra mēnesī visvairāk dienu ir Strēlnieka zīmē. Šo zīmi pārvalda Jupiters – veiksmes planēta. Tā var apvelīt ar panākumiem, godu, slavu, labklājību, tomēr arī pakļauj šajā zīmē dzimušos bargiem pārbaudījumiem. Viņi bieži ir sapnotāji, kuriem grūti iet kopoli ar dzīves iestenību, lai arī ir loti sabiedriski, bieži jūtas vientuļi. Strēlnieks ir prāta zīme, viņš var būt ists draugs un uzticams sabiedrotais.

Sajā zīmē dzimušie ir kārtīgi, godīgi, enerģiski, skaidru no lūku cilvēki. Daudzi no viņiem nepazīst godkārību, bet palīdz līdzcilvēkiem pēc sirds aicinājuma, nesavīgi un patiesi, nedomājot pat par visniecīgāko atalgojumu.

Pēc temperamenta šajā zīmē dzimušie lielākoties ir sangviniki – drossirdīgi, neapdomīgi, mil piedzīvojumus un varoņdarbus, ir tieši savos centienos un jūtās.

Strēlnieku profesijas visbiežāk ir zinātnieki, politiķi, teologi, mūziķi, viņi gūst panākumus profesijās, kur vienmēr jābūt kustībā, jo «sēdošās» darbavietas viņus nogurdina. Strēlnieka zvaigznājā dzimuši – Bēthovens, Vēbers, Stalins, Cērčils, Disneyjs, Rubinsteins, Berliozs, Suvorovs, Brežnevs.

Mūsu pagastā decembri jubilejas svinēs 58 iedzīvotāji, kuri dzimuši Strēlnieka un Mežāža zīmē. Cienījamākā jubileja – 90 gadi Annai Ceplauskai. Trīs jubilāri iedegs pirmo svecīti jubilejas tortē – *Elīna Kruglešova, Elvis Lokmanis un Artis Mitrauskis*. «Apalājāsas jubilejas svecīiens Mārītei Volkovai, Sandrai Skujai, Aleksandram Gījko, Sanitai Zušmanei, Laurim Ādamsonam, Artim Kalnītam, Mārtītam Baumanim, Madaram Mikelsonam un Kristeram Dāvīm Viksnem!

Horoskopus pārlasīja Ginta

LABO PADOMU STŪRĪTIS

ZIEMASSVĒTKU VISTA

Ja Ziemassvētkos ir vēlēšanās pagatavot ko īpašu, varbūt ir vērts pamēģināt šo recepti. Vajadzīga 1 vista, to izberār sāli no iekšpuses un ārpuses, ierīvē ar kiploku, apslaka ar citrona sulu. Tad gatavo pildījumu – 3 šķēles sīkos kubījos sagrieztas apgrauzdētas baltmaizes pārlej ar šķidrumu, ko gatavo no 3 olām, 3 ēdamkarotēm pienā, 3 šķelītēm sīki sagrieztā speķa, ēdamkarotes sasmalcinātu zalu, garšvielām (muskatrieksts, kīmenes, sacepts sīpolis u.c.), 2 ēdamkarotēm sasmalcinātu lazdu riekstu. To visu sapilda iekšā visītā, apsmērē ar izkausētu sviestu, apkaisa ar sāli un garšvielām. Letin foliju un cep cepeškrāsnī apmeram 1 stundu. Garšo brīnišķīgi!

AICINĀJUMS

Lai nākošajā gadā avīzīti varētu veidot saturā daudzpusīgāku, lai labāk izprastu, kādas tēmas un jautājumi Jums interesē, par ko Jūs vēlētos lasīt «Jērcēnu Ziņās», lūdzam darīt to zināmu telefoniski 765 (Gintai), 730 (Silvijai), trešdienās bibliotēkā «Liepugatvēs» (Ilvijai) vai rakstiski «Jērcēnu Ziņām».

Jā kādam ir kaut kas pastāstāms vai sakāms pagasta iedzīvotājiem, vienmēr laipni gaidīsim, un jūsu ziņa nokļūs avīzītes slejās.

Ginta

14., 15. decembrī no plkst. 10.00–14.00

JĒRCĒNU TAUTAS NAMĀ
organizācija «Glābiet bērus» un
Sarkanais Krusts piedāvās
LIETOTUS APGĒRBUS
pret ziedojušiem.

* * *

23. decembrī plkst. 19.00

JĒRCĒNU TAUTAS NAMĀ
ZIEMAS SAULGRIEŽU VAKARS
ar bluķa velšanu, lielās egles iedegšanu,
dziedāšanu un dejošanu.
Visi laipni aicināti!

* * *

24. decembrī plkst. 19.00

ZIEMASSVĒTKU DIEVKALPOJUMS
ĒVELES BAZNĪCĀ.

Transports no Ķežiem plkst. 18.30,
no Jērcēniem plkst. 18.45.

* * *

29. decembrī plkst. 14.00

JĒRCĒNU TAUTAS NAMĀ
Mazos bērus pie eglītes aicina
ZIEMASSVĒTKU VECĪTIS.
Transports plkst. 13.30 no Ķežiem.

* * *

Ja vecāki vēlas, lai Ziemassvētku vecītis atnes dāvanas arī tiem bēriem, kuri nav pierakstīti pagasta teritorijā, lūdzam samaksāt Ls 1,50 par pacīnām.

Par skaitļu un faktu pareizību atbild rakstu autori.

Materiālus sakārtoja **GINTA GAILĪTE**.

Salikts un iespiests SIA «Lapa» Valmieras tipogrāfijā.